

СТАНОВИЩЕ

**от проф. д-р Людмил Любомиров Георгиев, Почетен професор на НБУ, член на
Настоятелството на НБУ, Председател на Комисията за финансов контрол на НБУ**

По: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление на извън сферата на материалното производство (публични политики, икономика на благосъстоянието)“, с единствен кандидат : гл.ас. д-р **Ралица Стефанова Велева**

1. Общо представяне на процедурата:

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Публична администрация“ на УНСС в Д.В. бр.69 от 16.08.2024 г., съгласно решение на АС № 4/26.06.2024 г.

Със Заповед №530/29.0202024г. на Ректора на УНСС съм определен за члена на научно жури със задача – написване на СТАНОВИЩЕ, по конкурс за присъждане на образователна и научна степен доцент.

За целта на 16.10.2024.г. получих чрез имейл пълният набор от изискващи се документи за подобен конкурс, които съответстват на законовите изисквания.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса:

Единствен кандидат в този конкурс е гл.ас. д-р Ралица Стефанова Велева от катедра Публична администрация на УНСС. Тя е с висше образование (бакалавърска и магистърска степен) по научната специалност „Публична администрация“ в същия университет. Също така е с почти 15 годишен преподавателски и изследователски стаж, и с много добро ниво на владеене на испански, английски и руски език, което значително разширява професионалните и възможности.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност:

Съгласно Националните минимални количествени изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1), кандидатката е постигнала следното им удовлетворение:

За група А – равно на изискването (50 т.)

За група Б – равно на изискването (100 т.)

За група Г – надхвърлени с 95т.

За група Д – надхвърлени с 140 т.

Общата сума на изискващите се точки за групите А+Б+В+Г+Д е 400 точки, а кандидатката е постигнала сумата 635 точки.

По отношение на Допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3):

За група Ж – надхвърлени с 97,5 точки

За група З – надхвърлени с 15 точки

За група И – надхвърлени с 170 точки

За група К – надхвърлени с 397 точки

При изискване за обща сума на изискващите се количествени показатели от групи: Ж+З+И+К 320 т. кандидатката е постигнала 999,5 точки с което е надхвърлила **три пъти** изискващото се.

По отношение на **качествените изисквания** за заемане на академичните длъжности „професор“ и „доцент“ в УНСС, кандидатката има следните постижения:

По параграф **„Утвърден изследовател с приноси в националното/международното развитие на знанието“** (доказани приноси 11).

По параграф **„Утвърден лектор с университетски/ национален/ международен принос в преподавателското, учебното и педагогическото развитие“**(доказани приноси 7).

По параграф **„Получено обществено признание в практиката на професионалните постижения на кандидата.“** (доказани приноси 6).

По параграф **„Принос на кандидата към утвърждаване на доброто име на УНСС, към утвърждаване и развитие на добрите управленски практики, академичните традиции и дух в университета“** (доказани приноси 3).

Всеки един от приносите е със значителна тежест при оценяването ми според критериите вложено време, съвременност и приложимост.

Съветът по хабилитация към УНСС затвърждава положителната ми оценка на кандидатката с изразеното мнение в Протокол №8 от редовното си заседание на 15.05.2024г.в което заключава, че: “Съветът установи, че кандидатът отговаря на количествените и качествените изисквания, приети от АС и поради тази причина се пристъпи към гласуване, което завършва с 5 гласа ЗА и 0 гласа НЕ.

4. Оценка на учебно – преподавателската дейност:

Според приложеното сведение на дирекция „Учебна дейност“ в УНСС (2010 – 2023г.) главен асистент д-р Велева е водила през анализирания период 11 курса, които с изключение на два курса (Социология и Медиен мениджмънт са стриктно по тематиката на конкурса.)

През сегашната учебна година 2024 – 2025 г. тя е титуляр на 12 курса , които без изключение, са стриктно по тематиката на конкурса. През целия период (2010 – 2024г.) според същата справка, кандидатката е имала висока (наднормена) учебна натовареност, включваща воденето на упражнения (до 2023г.). В периода 2016 – 2023 г. и на лекции и на упражнения. А в периода 2023 – 2024г. само на лекции. Тази и учебна натовареност свидетелства за натрупан

значителен преподавателски опит, който обединен със значимата и изследователска практика я прави подходяща за заемането на академичната длъжност доцент.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации:

За нуждите на конкурса д-р Велева е представила 13 научни статии (3 на английски език и 10 на български език), както и 4 монографични труда, от които три са в съавторство с кандидатката и един е самостоятелен неин труд. **Всички представени трудове са свързани съдържателно с темата на конкурса.**

Всичките представени публикации са в три основни направления: Публични политики (8 публикации), Икономика на благосъстоянието (7 публикации) и Мениджмънт на публичните разходи (3 публикации).

Това разграничение съдържа известна условност, тъй като изследователското поле на Публичната администрация е интердисциплинарно и публикациите в тази област носят белезите на тази интердисциплинарност.

И в трите монографични труда в съавторство ясно са разграничени участията на авторите, което не изисква специално представяне на разделителен протокол. Всички те са издадени след 2023г.

Участието на д-р Велева в колективната монография „Глобални и локални социални рискове“ е свързано с написването на трета глава „Рискове от бедност и маргинализация“ – 86 стр. В нея авторката преминава през теоретичните виждания на различни учени (от Маркс до Бенджамин Роунтри за да обоснове корените на бедността. Това включва представянето на различни теории, даващи изчерпателна представа за бедността, за да могат да се приложат подходящите публични политики, водещи до нейното намаляване. Анализирани са стратегически документи и показатели свързани с факторите, водещи до намаляване на бедността и се изследват различните видове маргинализация.

Участието на кандидатката във втората колективна монография „Мениджмънт на публичните разходи“ подходящо допълва темата за публичните политики, разработвайки сравнително изчерпателно за възможностите на 96 стр. най-съществената им страна – публичните разходи.

Участието на кандидатката в третата колективна монография се измерва количествено с 53 стр. в които след исторически преглед на развитието на публичната администрация през XX и XXI век, вкл. на различните модели на публичното управление, се спира на финансовите фактори на социалната защита като средство за намаляване на обществения риск.

Изводът ми от прегледа на това колективно участие на д-р Велева в трите монографии е, че то е напълно в синхрон с посочените по-горе три направления на изследователската и дейност.

Хабилитационният труд на кандидатката „Проактивни публични политики за намаляване на бедността“ не повтаря постановките на които базира участието си в

колективните монографии, а представлява оригинален труд, насочен към бедността като съществен глобален и национален проблем. Избраната от дисертантката методология и методика на изследването напълно позволява постигането на заложената цел и изследователски задачи, тъй като съдържа голям набор от съвременни и класически, предимно количествени методи, чието критично прилагане води до постигането на достоверни оценки и резултати.

Накратко монографията може да бъде характеризирана по следния начин: 1) По обем отговаря на изискването за монографичен труд. 2) Написана е на ясен и оригинално авторизиран на високо ниво научен език. 3) Посветена е на актуален и с нарастваща важност в бъдещето проблем. 4) Отличава се с модерна структурна изграденост, следваща класическата схема – историческа идейна и понятийна обосновааност – въздействаща подсистема – променено поведение на населението. 5) Изобилства на доказателствен материал (текстов и графичен), което придава на работата категоричност и яснота. 6) По-скоро е аналитична и констативна с елементи на прогностичност в Трета глава. 7) Въвежда нова терминология („здравна бедност“) и прецизира утвърдени термини като: държавен капацитет, публично управление. 8) В условията на свръхпредлагане изследва проблема с недопотреблението в страните от ЕС. 9) Прави критични изводи и разсъждения за уязвимостта на демокрацията и **заслужаващи много висока оценка анализи** (втора и трета глава) даващи важния отговор на това защо при някои демократични общества се наблюдават проактивни интервенции високо благосъстояние, а при други – предимно реактивни мерки и високо равнище на бедност.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата.

Присъединявам се напълно към определените от кандидатката приноси като към тях добавям следните, които смятам за пропуснати:

Към научните приноси: 1)Изследва до ранг на измерване съчетаването на политическите, финансовите и екологични аспекти на публичните политики. 2)Развива терминологията по темата като въвежда нов термин и обогатява съществуващи (виж по-горе). 3)Използва изключително подходяща и не често дефинирана и прилагана методическа рамка: състояние – въздействие – поведение. 4)Анализира институционалните предпоставки за избор на политики в демократичните общества на ЕС. 5)Обосновава изборът на посткомунистическите държави да прилагат реактивни вместо проактивни публични политики. 6)С установената тенденция на страните от Източна Европа да развиват преобладаващо търговията на едро и дребно, транспорта, хотелиерството и ресторантьорството се дава ясно обяснение за незавидното икономическо състояние на страната ни. 7)Приложен е съдържателен и тематичен анализ при изясняването на същността

на неравенствата и бедността. 8) Направени са сполучливи авторови интерпретации по твърдения на утвърдени автори по темата.

Към научно – приложните приноси: 1) Значима е авторовата интерпретация на приоритетите в развитието на Република България (2021 – 2030 г.). 2) Приложен е на няколко места методът на сравнителния анализ, даващ ясна представа за териториалните различия на бедността и начините за преодоляването, което би подпомогнало съществено публичното управление (стр.90-91). 3) Специално внимание трябва да се отдели на авторовия анализ на 15-те индикатора за бедност на държавите в ЕС и тяхната визуализация по макета на фиг.2.6 на стр. 112 – 113. 4) ¹

5. Основни критични бележки и препоръки: 1) Липсва акцент върху духовната бедност като предпоставка за увеличаване на монетарната бедност, а от там и до увеличаване на престъпността, превенцията и борбата с която е важна част от публичната политика. 2) Печелившо за качеството на научните внушения би било включването на социалната структура на обществото и ранкирането на елементите и в зависимост от бедността. 3) Посочените методи в „Методология на изследването“ ((стр.10) биха могли да се отделят и обединят с други използвани методи в „Методи на изследването“. 4) Системата за социално-икономическо въздействие следва да се постави пред системата за социално-икономическо поведение на населението (стр. 22). 5) В триъгълника на полето на публичните политики трябва да бъде намерено място на общините, които като автономни агенти са важен техен субект, доколкото приемат и реализират стратегии за социално-икономическо развитие.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Като резултат от направения анализ на представените трудове по конкурса, определям съвкупността от научни и научно-приложни приноси като: 1) Носещи белези на развиване на ново направление в административно – управленската област; 2) Надграждащи и развиващи съществуващите знания по заявената тема.

Този извод, заедно с качествената и отговорно упражнявана научно-изследователска, експертна и административна дейност на кандидатката, ми дават категоричното основание да предложа на уважаемите членове на научното жури, да бъде присъдена на гл. ас. д-р Ралица Стефанова Велева академичната длъжност "доцент".

гр. София
10.11.2024 г.

Член на научното жури:

(проф. д-р Людмил Георгиев)

---

¹ Отново напомням, че се присъединявам към претенциите на автора за постигнатите научни и научно-приложни приноси и описаните до тук от мен такива са само **добавка** към неговия списък на такива.

STATEMENT

by **Prof. Ph.D.. Ljudmil Ljubomirov Georgiev, Honorary Professor of the NBU, Member of the NBU Board of Trustees, Chairman of the NBU Financial Control Committee**

On: competition for the academic position of **Associate Professor**, professional field 3.7. Administration and Management, scientific specialty "Organization and Management of Non-Material Production (Public Policies, Welfare Economics)" , with only one candidate : Assistant Professor Ph. D. **Ralitsa Stefanova Veleva**

1. General presentation of the procedure:

The competition is announced for the needs of the Department of Public Administration of the UNWE in the D.V. No. 69 of 16.08.2024, according to the decision of the AC No. 4/26.06.2024.

By Order №530/29.0202024 of the Rector of the UNWE. I have been appointed as the member of the scientific jury with the task - to write an OPINION, in the competition for the award of educational and scientific degree of Associate Professor.

For this purpose, on 16.10.2024.d. I received by email the complete set of documents required for such a competition, which comply with the legal requirements.

2. Brief information about the candidate in the competition:

The only candidate in this competition is Asst. Dr. Ralitsa Stefanova Veleva from the Department of Public Administration of the UNWE. She holds a Bachelor's and Master's degree in Public Administration from the same university. She has almost 15 years of teaching and research experience, and a very good level of proficiency in Spanish, English and Russian, which greatly expands her professional opportunities.

3. Fulfilling the requirements for the academic position:

In accordance with the National Minimum Quantitative Requirements under the RAADB Act (Article 2b) and its Implementing Regulations (Article 1a, paragraph 1), the candidate has achieved the following to their satisfaction:

For Group A - equal to the requirement (50 points).

For Group B, equal to the requirement (100 points)

For Group D - exceeded by 95 points.

For Group E - exceeded by 140 points.

The total points required for groups A+B+C+D+E is **400 points**, and the applicant has achieved a total of **635 points**.

With regard to the Additional Requirements for the UNWE under the RASRB Act (Article 2b(5)) and its Implementing Regulations (Article 1a(2-3)):

For Group G - exceeded by 97.5 points

For Group H - exceeded by 15 points

For Group I - 170 points overrun

For Group K - exceeded by 397 points

For the total sum of the required quantitative indicators of groups G+H+I+K of 320 points, the applicant has achieved 999,5 points, thus exceeding the required **three times**.

In terms of the **qualitative requirements** for the academic positions of "Professor" and "Associate Professor" at the UNWE, the candidate has the following achievements:

Under the paragraph "**Established researcher with contributions to national/international knowledge development**" (11 proven contributions).

Under the paragraph "**Established lecturer with university/national/international contributions to teaching, learning and pedagogical development**" (proven contributions 7).

Under the paragraph '**Received public recognition in practice of the candidate's professional achievements**' (proven contributions 6).

On the paragraph "**Contribution of the candidate to the promotion of the reputation of the UNWE, to the promotion and development of good management practices, academic traditions and spirit at the University**" (proven contributions 3).

Each of the contributions carries significant weight in my evaluation according to the criteria of time investment, contemporaneity, and applicability.

The Habilitation Council of the UNWE confirms my positive evaluation of the candidate with the opinion expressed in the Minutes No. 8 of its regular meeting on 15.05.2024, in which it concludes that "The Council finds that the candidate meets the quantitative and qualitative requirements adopted by the AC and therefore proceeds to a vote, which ends with 5 votes FOR and 0 votes AGAINST."

4. Evaluation of teaching and learning activities:

According to the attached information of the Directorate ""Teaching Activity" at the UNWE (2010 - 2023), Dr. Veleva, Assistant Professor, has taught 11 courses during the analyzed period, which with the exception of two courses (Sociology and Media Management) are strictly on the subject of the competition.

In the current academic year 2024 - 2025 she is the holder of 12 courses, which without exception, are strictly on the theme of the competition. Throughout the period (2010 - 2024), according to the same reference, the candidate has had a high (excessive) teaching load, including the conduct of exercises (until 2023). In the period 2016 - 2023, both lectures and exercises.

And in the period 2023 - 2024 only lectures. This and her teaching workload is evidence of a significant teaching experience which, combined with her significant research practice, makes her suitable for the academic post of Associate Professor.

5. Brief description of the submitted scientific works/publications:

For the purposes of the competition, Dr. Veleva has submitted 13 scientific articles (3 in English and 10 in Bulgarian), as well as 4 monographic works, of which three are co-authored with the candidate and one is her own work. **All the submitted works are related to the topic of the competition.**

All the publications submitted are in three main areas.

This distinction contains some conventionality, as the research field of Public Administration is interdisciplinary and the publications in this field bear the hallmarks of this interdisciplinarity.

In all three monographic co-authored works, the authors' contributions are clearly distinguished, which does not specifically require the submission of a separation protocol. All were published after 2023.

Dr. Veleva's participation in the collective monograph "Global and Local Social Risks" is related to the writing of the third chapter "Risks of Poverty and Marginalisation" - 86 p. In it the author goes through the theoretical views of different scholars (from Marx to Benjamin Rowntree to justify the roots of poverty. This includes the presentation of various theories giving a comprehensive view of poverty so that appropriate public policies leading to its reduction can be implemented. Strategic documents and indicators related to factors leading to poverty reduction are analyzed and different types of marginalization are explored.

The contribution of the candidate in the second collective monograph "Public Expenditure Management" appropriately complements the theme of public policies, elaborating in a relatively comprehensive way on the possibilities of 96 pages the most essential aspect of them - public expenditure.

The candidate's contribution to the third collective monograph is quantified with 53 pages in which, after a historical overview of the development of public administration in the twentieth and twenty-first centuries, including the various models of public management, she discusses the financial factors of social protection as a means of reducing public risk.

The candidate's habilitation thesis "Proactive Public Policies for Poverty Reduction" does not repeat the premises on which she based her participation in the collective monographs, but is an original work, focused on poverty as a significant global and national problem. The research methodology and methodology chosen by the dissertation fully allows the achievement of the set goal and research objectives, as it contains a large set of modern and classical, mostly quantitative methods, the critical application of which leads to the achievement of reliable estimates and results.

Briefly, the monograph can be characterized as follows: 1) In terms of length it meets the requirement for a monographic work. 2) It is written in a clear and original authoritative scientific language at a high level. 3) It is devoted to a topical problem of growing importance in the future.

4) It is distinguished by a modern structural construction following the classical scheme - historical conceptual and conceptual grounding - impacting subsystem - changed population behavior.

5) Abounds in evidence (textual and graphic), which gives the work a definitive and clear focus.

6) Rather analytical and fact-finding with elements of foresight in Chapter Three. 7) Introduces new terminology ('health poverty') and refines established terms such as: state capacity, public management. 8) In the context of oversupply, explores the problem of underconsumption in EU countries. 9) Makes critical conclusions and reflections on the pervasiveness of democracy and **very commendable analyses** (chapters two and three) provide important answers as to why some democratic societies have proactive high welfare interventions, while others have mostly reactive measures and high poverty rates.

6. Synthesized assessment of the main scientific and applied contributions of the candidate.

I fully associate myself with the contributions identified by the candidate, adding the following contributions, which I consider omitted:

To the scientific contributions: 1) Explores to the rank of measurement the combination of political, financial and environmental aspects of public policies. 2) Develops the terminology of the subject by introducing new terms and enriching existing ones (see above). 3) Uses a highly relevant and not often defined and applied methodological framework: state - impact - behaviour. 4) Analyses the institutional preconditions for policy choices in EU democratic societies. 5) Justifies the choice of post-communist states to implement reactive rather than proactive public policies. 6) Identifies the tendency of Eastern European countries to develop predominantly wholesale and retail trade, transport, hotels and restaurants, and provides a clear explanation for the unenviable economic situation of our country. 7) A meaningful and thematic analysis is applied in clarifying the nature of inequalities and poverty. 8) There are successful author's interpretations on statements of established authors on the topic.

To the scientific and applied contributions: 1) The author's interpretation of the priorities in the development of the Republic of Bulgaria (2021-2030) is significant. 2) The method of comparative analysis is applied in several places, giving a clear picture of the territorial disparities of poverty and the ways to overcome them, which would significantly assist public management (pp. 90-91). 3) Special attention should be paid to the author's analysis of the 15 poverty indicators of the EU countries and their visualization by the layout in Figure 2.6 on pages 112-113. 4) ²

---

² I reiterate that I subscribe to the author's claims of scientific and applied contributions and the ones I have described so far are only an addition to his list of such.

5. Main critical remarks and recommendations: 1) There is no emphasis on spiritual poverty as a prerequisite for increasing monetary poverty, and hence for increasing crime, the prevention and combating of which is an important part of public policy. 2) It would be beneficial for the quality of scientific suggestions to include the social structure of society and to rank its elements in relation to poverty. 3) The methods mentioned in "Research Methodology" ((p. 10) could be separated and merged with other methods used in "Research Methods". 4) The system of socio-economic impact should be placed before the system of socio-economic behaviour of the population (p. 22). 5) In the triangle of the field of public policies, a place should be found for municipalities, which as autonomous agents are an important subject of them, insofar as they adopt and implement strategies for socio-economic development.

8. CONCLUSIONS:

As a result of the analysis of the submitted works, I define the set of scientific and applied contributions as: 1) Bearing the signs of developing a new direction in the administrative - management field; 2) Building on and developing the existing knowledge on the stated topic.

This conclusion, together with the qualitative and responsibly exercised scientific research, expert and administrative activity of the candidate, give me the categorical grounds to propose to the esteemed members of the scientific jury to award to the head Assistant Professor , Ph. D. Ralitsa Stefanova Veleva the academic position of "Associate Professor".

Town of Sofia 10.11.2024 r.

Member of the scientific jury:

(Prof. Ph.D. Ljudmil Georgiev)